اخبار کوتاه

زمان برگزاری "الکامپ" مشخص شد؟

نمایشگاه الکامپ که طی چند سال اخیر به دلایل گوناگون به تعویق افتاده بود، قرار است در تابستان سال آینده در تیرماه یا مرداد برگزار شود.

به گزارش پیام آشنا، با شیوع کرونا در جهان و ورود آن به ایران از اسفندماه سال ۱۳۹۸، بسیاری از نمایشگاه‌ها به تعویق افتاده و برخی لغو شدند. بیست‌وششمین نمایشگاه الکترونیک، کامپیوتر و تجارت الکترونیک (الکامپ) نیز ابتدا قرار بود سال ۱۳۹۹ برگزار شود اما چندین بار به دلیل کرونا به تعویق افتاد و البته الکامپ‌ستاز (بخشی از الکامپ با حضور استارت‌آپ‌ها) در بهمن‌ماه ۱۳۹۹ به‌صورت آنلاین برگزار شد. پس از آن نیز مقرر بود الکامپ ۲۶ در تیرماه و پس از آن در بهمن‌ماه ۱۴۰۰ برگزار شود که باز هم به‌دلیل وضعیت کرونایی لغو شد. در ابتدای تابستان امسال اعلام شد که قرار است این نمایشگاه از تاریخ ۱۰ تا ۱۳ مردادماه تشکیل شود اما این تاریخ هم با وجود اینکه سازمان نظام صنفی رایانه ای استان تهران به عنوان برگزار کننده، قرار شد این رویداد را با رعایت تمام شعائر مذهبی ایام محرم در موعد مقرر برگزار کند، به دلیل همزمانی با دهه اول ماه محرم با مخالفت‌هایی روبه رو شد، درنهایت ستاد اجرایی این نمایشگاه اعلام کرد که الکامپ در تاریخ جدیدی از ۱۹ تا ۲۲ آبان برگزار می شود.

اما دوباره در اولیل آبان سال جاری، سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور با صدور اطلاعیه‌ای از تعویق دوباره زمان برگزاری این نمایشگاه خبر داد. دلیل تعویق دوباره در برگزاری الکامپ هم در این اطلاعیه اینگونه توضیح داده شد که به دلیل انصراف تعدادی از شرکت‌های هفته‌های اخیر و طبق اعلام پیمانکار برگزارکننده نمایشگاه با شرایط موجود امکان برگزاری الکامپ ۲۶ وجود ندارد.

در همین رابطه، به تازگی حسین اسلامی - رئیس سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران- در یک نشست خبری درباره برگزاری نمایشگاه الکامپ اظهار کرد در چند سال اخیر این نمایشگاه و در چند ماه اخیر به دلیل شرایط کسب و کارها و شرایط عمومی با مشکلاتی روبه روشد. وی افزود: امیدوارم برای تیرماه یا مرداد ماه سال آینده این نمایشگاه را برگزار کنیم و قراردادهای لازم در این زمینه منعقد شده و فعلا تصمیم به برگزاری بلتکو این نمایشگاه داریم، همچنین نیازمندیم دولت هم در این زمینه همکاری کند.

صاحبان خودروها و خانه‌های لوکس ۵۰۰ میلیون هم مالیات ندادند!

هرچند مدتی است که بحث مالیات خودروهای لوکس مطرح است اما همچنان میزان مالیاتی که صاحبان این خودروها پرداخت می‌کنند، بسیارناچیزاست.

به گزارش پیام آشنا، مالیات بر انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین دارای شماره انتظامی شخصی گران قیمت به یکی از ردیف‌های درآمدی مالیاتی تبدیل شده است. بر این اساس در سال جاری صاحبان خودروهای بالای یک میلیارد تومان مشمول پرداخت مالیات بودند. البته میزان درآمد دولت از این محل بسیار ناچیز بوده است؛ به طوریکه مالیات دریافتی از انواع خودروهای سواری و وانت دوکابین دارای شماره انتظامی شخصی گران قیمت درشش ماه اول سال جاری ۲۸۱ میلیارد، در هفت ماه حدود ۳۱۴ میلیارد و در هشت ماه حدود ۳۷۵ میلیارد تومان بوده است.

در واقع صاحبان خودروها و خانه‌های لوکس در هشت ماه اول سال جمعا کم‌تر از ۴۰۰ میلیون تومان مالیات پرداخت کردند.

بر این اساس وطبق آخرین آمار، دولت از محل مذکور در ۱۱ ماهه سال جاری ۴۷۱ میلیارد تومان درآمد کسب کرد.

البته، دولت برای سال آینده نیز روی این خودروها حساب باز کرد و در لایحه بودجه سال آینده پیش‌بینی کرده که صاحبان خودروهای بالای ۱.۵ میلیارد تومان مالیات پرداخت کنند و از این محل برای خود ۷۰۷۰ میلیارد تومان درآمد پیش‌بینی کرده است. اما درنهایت مجلس به این نتیجه رسید که صاحبان خودروهای بالای سه میلیارد تومان مالیات بدهند و رقمی که دولت پیش‌بینی کرده بود را در هالهای از ابهام برد.

بورس

یک تصمیم جدید برای سهام عدالت متوفیان

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از اخذ تصمیم جدید برای تعیین تکلیف سهام عدالت متوفیان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، مجید عشقی درمورد انتقال سهام مشمولان متوفیان توضیح داد: بیش از سه میلیون و ۵۰۰ هزار نفر از مشمولان سهام عدالت طی سال‌های گذشته فوت شده‌اند و انتقال سهام باید به صورت الکترونیکی صورت بگیرد. بر این اساس دفاتر قضایی درمورد بحث سامانه و انتقال اطلاعات با مشکل مواجه شدند.

عشقی ادامه داد: به همین دلیل مصوبه تغییر داده شد و شرکت‌های کارگزاری را هم وارد ماجرا شدند. بر این اساس بخش سامانه‌ای در اختیار کارگزاری قرار می‌دهیم تا بتوانند این کار را انجام دهند. افراد باید به کارگزاری‌ها و دفاتر قضایی مراجعه کنند تا کارگزاری به صورت الکترونیکی این کار را انجام دهد.

وی افزود: وراث باید گواهی انحصار ورثه را ارائه کنند تا انتقال بر اساس سهمی که مشخص شده صورت بگیرد. در سامانه درصد هر وارث مشخص می‌شود و انتقال قهری به صورت الکترونیکی صورت می‌گیرد. ساختار اواخر تغییر پیدا کرده و زیرساخت فنی آن درحال آماده شدن است.

بر اساس این گزارش، بیش از سه میلیون نفر از مشمولان سهام عدالت طی سال‌های گذشته فوت شده‌اند و سهام آن‌ها پس از فرایند انحصار وراثت باید به وراث تعلق بگیرد. البته برخی از وراث نیز فوت شده‌اند و همین موضوع فرایند را پیچیده‌تر کرده است. برای انتقال سهام این روش پیشنهاد شده بود که وراث به صورت حضوری به دفاتر خدمات الکترونیک مراجعه کنند که این روش بسیار زمان‌بر بود. بنابراین قرار شد این فرایند به صورت الکترونیکی و با همکاری شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و قوه قضاییه تا شهریورماه انجام شود. اما به نظر می‌رسد قوه قضاییه در ارسال اطلاعات به سپرده‌گذاری کمی از برنامه عقب است.

وزیر اقتصاد:

سال آینده بر بی‌ثباتی ارزی غلبه می‌کنیم

وزیر اقتصاد تصریح کرد: در سال آینده به بی ثباتی ارزی غلبه می‌کنیم، هرچند این موضوع با شرایط تحریم‌های خارجی و هجمه‌های دشمن که برای ما وارد می‌شود، دشوار است.

به گزارش پیام آشنا، سید احسان خدزوی در جلسه گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی هرمزگان که با حضور مهدی نوستی استاندار هرمزگان برگزار شد، اظهار کرد: صادرات و ارزآوری کشور این روزها بر شانه های فعالان اقتصادی است که امیدوارم چه در وزارت اقتصاد و چه در سایر نهادها با برطرف کردن موانع بتوان بستر فعالیت آنها را فراهم کرد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی تصریح کرد: تلاش دولت سیزدهم این بوده که به سوی پیشرفت و تحقق اهداف حرکت کند که البته با توجه به مسائلی که در شش ماه گذشته رخ داده، در پایان سال با اتفاقات ناگواری برای مردم و فعالین اقتصادی روبرو شدیم؛ از جمله تلاطم نرخ ارز و افزایش تورم که رسیدن به اهداف را مشوار کرد.

خدزوی خاطرنشان کرد: این اتفاقات و مشکلات در حوزه اقتصاد با یک دست حل نمی شود و نیاز به شما به عنوان مهم‌ترین بازیگران اقتصاد است. معتقدم که با یک اتگو نمی توان کل کشور و کل فعالیت های اقتصادی را مدیریت کرد.

بایدد منافع ارزی صادرکنندگان به خزانه بازگردد

وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: باید توجه داشته باشید که منافع ارزی صادرکنندگان باید به خزانه برگردد تا وارد کنندگان هم از ارز استفاده کنند.

خدزوی تاکید کرد: این جلسات باید منجر به یک همکاری دو طرفه بین دولت و بخش خصوصی شود و در نهایت، بخش خصوصی به آینده فعالیت خود امیدوارتر باشد و دولت هم تقویت شود.

سال آینده به بی ثباتی ارزی غلبه می کنیم

وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: در سال آینده به بی ثباتی ارزی غلبه می کنیم، هرچند این موضوع با شرایط تحریم های خارجی و هجمه های دشمن که برای ما وارد می شود، دشوار است.

خدزوی افزود: ایجاد بستر و تسهیل فعالیت اقتصادی وظیفه ما دولتی ها است تا بار مضاعف از دوش تولیدکنندده و صادرکننده برداشته شود.

در وزارت اقتصاد تمام تلاش ما این است که ساعت و روزهای ترخیص کالا از گمرک را هم کاهش دهیم.

اختیارات استان ها را بیشتر می کنیم

خدزوی در خصوص مشکلات بیان شده در مورد دستورالعمل های ابلاغ شده از پایتخت به مرزنشینان، گفت: استراتژی تمرکز زدایی را بایستی به طور جدی دنبال کنیم؛ معتقدم که بروکراسی پیچیده تمرکزگرا، باعث شده استان که برای ما وارد می شود، دشوار است.

خدزوی افزود: در سال آینده به بی ثباتی ارزی غلبه می کنیم، هرچند این موضوع با شرایط تحریم های خارجی و هجمه های دشمن که برای ما وارد می شود، دشوار است.

خدزوی افزود: ایجاد بستر و تسهیل فعالیت اقتصادی وظیفه ما دولتی ها است تا بار مضاعف از دوش تولیدکنندده و صادرکننده برداشته شود.

در وزارت اقتصاد تمام تلاش ما این است که ساعت و روزهای ترخیص کالا از گمرک را هم کاهش دهیم.

اختیارات استان ها را بیشتر می کنیم

خدزوی در خصوص مشکلات بیان شده در مورد دستورالعمل های ابلاغ شده از پایتخت به مرزنشینان، گفت: استراتژی تمرکز زدایی را بایستی به طور جدی دنبال کنیم؛ معتقدم که بروکراسی پیچیده تمرکزگرا، باعث شده استان که برای ما وارد می شود، دشوار است. این رو اختیارات هر استان را بیشتر می کنیم. اخیرا نیز ۳۵ اختیار وزیر اقتصاد و دارایی را به استان‌ها واگذار کردیم.

رئیس انجمن تامین کنندگان فرآورده‌های خام دامی:

واردات گوشت از رومانی و استرالیا از این هفته

رئیس انجمن تامین کنندگان فرآورده‌های خام دامی با بیان اینکه قیمت گوشت نزولی می‌شود گفت: طبق برنامه ریزی‌های انجام شده از ابتدای این هفته گوشت با کیفیت تازه از کشورهای رومانی و استرالیا در حجم مطلوب وارد کشور می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، از انجمن تامین کنندگان فرآورده‌های خام دامی، «فرهاد آکلامی» افزود: در پی توافقات انجام شده با وزارت جهاد کشاورزی، واردکنندگان باسابقه و خوشنام برای حل مشکل گرانی گوشت و کمک به تنظیم بازار، علاوه بر واردات گوشت از مبادی روسیه، قزاقستان و مغولستان، اقدام به واردات گوشت با کیفیت تازه از کشورهای رومانی و استرالیا به عنوان بزرگ

ترین تولیدکنندگان گوشت گوسفندی کرده‌اند.

رئیس انجمن تامین کنندگان فرآورده‌های خام دامی اظهارداشت: تاکنون به رغم تمام مساعدت ها، رفع موانع و تسهیل فرآیندها توسط معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، تامین ارز برای واردات گوشت به کندی صورت می گیرد اما محموله های گوشت با کیفیت از طریق هواپیما و تریلی های مجهز یخچال دار به صورت متعدد و برنامه ریزی شده از ابتدای این هفته وارد کشور شده و به سرعت در بازار توزیع می شود.

وی در خصوص میزان واردات گوشت قرمز تصریح کرد: واردات گوشت قرمز تا سه ماه آینده تا زمانی که قیمت این محصول به تعادل رسیده و منطقی شود ادامه خواهد داشت.

بازار قزل آلا در خارج داغ تر از بازار داخل!

مدیرعامل اتحادیه تعاونی ماهیان سردابی گفت: باتوجه به اینکه قیمت ماهی قزل آلا در تونل خرید مردم نیست تقاضای خرید آن در داخل بسیار کم است و بازار داخلی جذاب نیست، لذا بازار صادرات این محصول خوب شده و کشورهای جنوب خلیج‌فارس، عراق و روسیه مشتریان این محصول هستند.

به گزارش پیام آشنا، آرش نبی زاده با بیان اینکه امسال حدود ۹۰ تا ۱۰۰ هزار تن ماهی قزل آلا در کشور تولید شده است، گفت: پیش‌بینی می‌شود سال آینده حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد تولید افزایش یابد، زیرا بازارهای صادراتی خوبی ایجاد شده و انگیزه تولیدکنندگان نیز بالا رفته است.

وی ادامه داد: اگر بتوانیم بازارهای صادراتی را حفظ کنیم و آنها را توسعه دهیم میزان تولید ماهی قزل آلا تا ۱۴۰ هزار تن هم خواهد رسید. البته بارندگی های امسال نیز در بسیاری از مزارع امیدواری ایجاد کرده است، زیرا مشکل کم آبی وجود ندارد.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی ماهیان سردابی اضافه کرد: سال گذشته بیشترین صادرات ماهی قزل آلا به روسیه بود ولی امسال کشورهای جنوب خلیج فارس و عراق نیز بازارهای هدف صادراتی ما شده اند.

وی با بیان اینکه تقاضای خرید ماهی قزل آلا در داخل بسیار کم است و بازار داخلی جذاب نیست، گفت: قیمت قزل آلا در بازار داخلی نیز حتی به اندازه قیمت تمام شده تولید نیست، به همین دلیل تولیدکنندگان تمایل دارند محصولات خود را صادر کنند.

به گفته وی، حتی هیچ حرکت فرهنگی برای مصرف ماهی نمی‌شود.

نبی‌زاده در پایخ به اینکه چرا قیمت ماهی قزل آلا متناسب با توان خرید مصرف کنندگان نمی شود، گفت: ۶۰ تا ۷۰ درصد قیمت تمام شده تولید مربوط به خوراک است. وقتی این بخش نمی‌شود تولیدکنندگان مجبورمی‌شوند خوراک آبزیان خود را از بازار آزاد خریداری کنند که طبیعتاً قیمت محصول نهایی نیز بالا می رود.

وی در پاسخ به این سوال که آیا شیلات کمکی به تولیدکنندگان در راستای کاهش هزینه‌های آنها نمی کند، گفت: یک مزرعه ۱۰۰ تنی که مزرعه متوسطی هم حساب می شود حدود پنج میلیارد تومان هزینه خوراک دارد. شیلات کارتی که برای آبزی پروران در نظر گرفته شده نمی تواند حتی بخش کوچکی از این هزینه ها را هم تامین کند و مختص به مزارع کوچک و خانگی است.

وی در پایان گفت: در حال حاضر قیمت عمده فروشی سر مزارع ماهی قزل آلای معمولی بسته به نوع و اندازه آن حدود ۱۰۸ تا ۱۱۲ هزار تومان و قیمت عمده فروشی در تهران ۱۱۵ تا ۱۱۷ هزار تومان است. قزل آلای سالمون نیز سر مزرعه با وزن کمتر از ۱.۵ کیلو ۱۲۰ تا ۱۲۳ هزار تومان و قیمت عمده‌فروشی در تهران نیز حدود ۱۳۰ هزار تومان است.

اعمال یک محدودیت در گارانتی شرکت‌های لوازم خانگی خارجی

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی با تاکید بر اینکه ۹۹ درصد لوازم خانگی کالاهای خارجی در سطح عرضه قاچاق هستند، گفت: شرکت‌های خارجی مثل ال جی و سامسونگ اردیبهشت امسال طی نامه‌ای اعلام کردند کالاهایی که پنج سال از واردات آن‌ها گذشته باشد، دیگر گارانتی نمی‌کنند، حتی اگر ضمانت شرکتی داشته باشد؛ پس اگر کالا پنج‌سال در انبار فروشنده بماند، ضرر می‌کند.

به گزارش پیام آشنا، اکبر بازوکی از خریداران خواست قبل از خرید در سطح عرضه کالاها را شناسایی کنند که قاچاق یا تقلبی نباشد.

به گفته وی خریداران می‌توانند با ارسال کد شناسه و کد رهگیری کالا به شماره ۷۷۷۷ از اصالت دستگاه مطمئن شوند همچنین اطلاعات تاریخ تولید شرکت و غیره نیز در دسترس خواهد بود. راه دوم استفاده از سامانه جامع تجارت و سامانه جامع گارانتی است. در سامانه گارانتی می‌توان دید که گارانتی که فروشنده عرضه می‌کند اعتبار دارد یا خیر. همچنین در سامانه می‌توانید لیست گارانتی‌های غیرمعتبر را مشاهده کنید.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی همچنین هشدار داد که مردم مراقب باشند به ویژه در فضای مجازی کالای تقلبی یا بدون گارانتی نخرند.

وی در پایخ به اینکه آیا هنوز هم کالای خارجی با گارانتی معتبر در بازار وجود دارد، تصریح کرد: همین است فردی چند سال پیش برای جهیزیه ماشین کالای خارجی خریده باشد و حالا با افزایش قیمت‌ها تصمیم بگیرد آن را بفروشد و با پول آن چند قلم از کالاهای مرتبط با جهیزیه را بخرد.

البته به گفته رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی، شرکت‌های خارجی مثل ال جی و سامسونگ اردیبهشت امسال طی نامه‌ای اعلام کردند کالاهایی که پنج سال از واردات آن‌ها گذشته باشد، دیگر گارانتی نمی‌کنند، حتی اگر ضمانت شرکتی داشته باشد.

وی افزود: چرا که کمپرسور پنج سال گارانتی داشته است. پس اگر کالا پنج سال در انبار فروشنده بماند، ضرر می‌کند.

او همچنین تاکید کرد که ۹۹ درصد لوازم خانگی کالاهای خارجی در سطح عرضه قاچاق هستند.

بازوکی با بیان اینکه در شرایطی که در فضای مجازی کالاهایی به مردم فروخته می‌شود که اصلا وجود خارجی ندارد، باید به مردم اطلاع رسانی شود، تصریح کرد: در مواردی هنوز نتوانستیم سلیقه مردم را تغییر دهیم که کالای ایرانی بخرند.

او همچنین با بیان اینکه در زمان ممنوع شدن واردات لوازم خانگی در سال ۱۳۹۶ همه کالاها تولید نمی‌شد، گفت: در این چند سال سرمایه‌گذاری‌های زیادی انجام شد و در حال حاضر فقط در بعضی کالاها کمبود تولید هست، اما واردات خط تولید هم هزینه‌های بسیار زیادی دارد و تحریم‌ها این هزینه‌ها را سنگین‌تر هم کرده است.

گفتنی است واردات لوازم خانگی از سال ۱۳۹۷ ممنوع است و در حال حاضر عمده کالاهای خارجی موجود در بازار قاچاق هستند که با گارانتی‌های تقلبی فروخته می‌شوند.

راه‌اندازی سامانه جدید کدرهگیری معاملات مسکن از سال آینده و کاهش نقش بنگاه‌ها

یک کارشناس حوزه مسکن با بیان اینکه سامانه جدید کد رهگیری معاملات مسکن از اوایل سال آینده راه‌اندازی و دریافت کد رهگیری اجباری می‌شود، گفت: با اجرایی شدن این سامانه حق کمیسیون مشاوران املاک به صورت سیستمی تعیین و نقش بنگاه‌های املاک در افزایش قیمت مسکن نیز کاهش و کنترل خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، فرشید ایلاتی در مورد اجرای سامانه کدرهگیری معاملات مسکن و نقش مشاوران املاک در بازار مسکن، گفت: هم اکنون آیین‌نامه‌ای از سوی وزارت راه و شهرسازی برای اجرایی شدن سامانه کد رهگیری معاملات مسکن در دست تدوین است که شروع آن با قراردادهای اجاره مسکن بوده و بعدها به خریدوفروش ملک نیز توسعه داده می‌شود.

حق کمیسیون‌ها مشاوران املاک به صورت سیستمی تعیین می‌شود

وی افزود: در این سامانه پیش‌بینی شده که حق کمیسیون مشاوران املاک به صورت سیستمی تعیین و اعلام و بدین طریق دیگر مشاوران املاک نمی‌توانند هر نرخی را که بخواهند را اعلام کنند.

این کارشناس اقدامات اضافه کرد: از سوی دیگر با راه‌اندازی این سامانه که از اوایل سال آینده اجرایی خواهد شد، قیمت‌ها به صورت منطقه‌ای و ثابت مسکن اعلام می‌شود؛ اینکه هر منطقه دارای چه قیمتی بوده و کمیسیون‌ها آنها نیز مشخص است. وزارت راه و شهرسازی به دنبال تعیین و مشخص کردن این آیین‌نامه است.

ایلاتی گفت: با منطقه‌ای اعلام شدن قیمت‌ها، نرخ کمیسیون مشاوران املاک و دستمزدها و وصل شدن به سامانه کد رهگیری، سیستم به صورت خودکار می‌تواند اقدام به تعیین نرخ کمیسیون کند

تعیین قیمت‌های منطقه‌ای مسکن در تهران وکلان‌شهرها

وی تاکید کرد: دفترچه تقویم املاک که ذیل مالک جریانی در نظر گرفته خواهد شد؛ همچنین در تغییرات جدید مالک و مستاجر می‌توانند بدون مراجعه به مشاور املاک، اطلاعات معامله خود را در سامانه ثبت و کد رهگیری را دریافت کنند.

ایلاتی ادامه داد: البته نباید این حرف مشاوران املاک را نیز منکر شد که بیان می‌کنند که هدف ما شکستن قیمت‌های اعلامی مالکان و رسیدن به توافق برای به سرانجام رساندن معامله می‌باشد، اما از این موضوع نیز نباید غافل شد که در شرایط فعلی تعدادی از مشاوران املاک تلاش می‌کنند تا با توافق با مالکان برای اینکه رقم کمیسیون بالا برود، اقدام به زد و بندهایی می‌کنند.

وی گفت: تغییرات جدید در سامانه کد رهگیری معاملات مسکن از یک سو و اجباری شدن دریافت کد رهگیری برای تمام معاملات از سوی دیگر موجب می‌شود تا این گونه اقدامات که درنهایت سبب بالا رفتن قیمت مسکن خواهد شد به حداقل برسند.

اجباری شدن کد رهگیری معاملات مسکن از سال آینده

کارشناس حوزه مسکن با اشاره به اجباری شدن کد رهگیری از سال آینده، خاطرنشان کرد: بر این اساس خانه‌های فاقد کد رهگیری به عنوان خانه‌های خالی شناسایی شده و دیگر مالک و مستاجر نمی‌توانند به صورت توافقی اقدام به معامله کنند، چراکه در این صورت برای فرد ساکن و مالک جریانی در نظر گرفته خواهد شد؛ همچنین در تغییرات جدید مالک و مستاجر می‌توانند بدون مراجعه به مشاور املاک، اطلاعات معامله خود را در سامانه ثبت و کد رهگیری را دریافت کنند.

یادداشت

رویای اقتصاد دانش پایه

ازنخستین باری که عبارت‌هایی مثل «سهم پژوهش از اقتصاد» یا «نسبت تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی» به‌طور رسمی به سیاست‌گذاری علم و فناوری کشور راه پیدا کرد، بیش از دوده‌ه می‌گذرد. در همه این سال‌ها همیشه یکی از شاخص‌هایی که برنامه‌های توسعه و سندهای مختلف برای آن هدف‌گذاری کرده‌اند، شاخص «نسبت تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی» یا «شدت تحقیق و توسعه» بوده است که تاکنون باید به ۴ درصد می‌رسید؛ بماند که مبنای این هدف‌گذاری حداقل برای نگارنده به‌طور دقیق مشخص نیست و گمان می‌رود مانند سیاست‌گذاری‌های تقلیدی دیگر، از هدف‌گذاری برای این شاخص در اتحادیه اروپا کپی‌برداری شده باشد. به هر حال، در همه این سال‌ها در بیشتر سخنرانی‌ها و یادداشت‌ها و به‌طور مشخص در زمان‌های تصویب لایحه بودجه بر ضرورت افزایش بودجه دولتی پژوهش تأکید شده است.

امروز هم که به‌لطف آخرین آمارها این شاخص در ایران به کمتر از نیم‌درصد، در چین به بیش از ۲.۵ درصد، در آلمان به بیش از ۳ درصد، در ترکیه به بیش از یک‌درصد، در رژیم صهیونیستی به حدود ۵ درصد، در کره‌جنوبی به بیش از ۴ درصد و در امارات به حدود ۱.۵ درصد رسیده است، مسؤولان فرهمچنان بر ضرورت افزایش بودجه پژوهش» تاکید می‌کنند. این یادداشت اما قصد ندارد بر این موضوع تأکید کند (که در جای خود ضروری است)، بلکه می‌کوشد تا جایی که محدودیت تعداد واژگان اجازه دهد، تبیین دقیق‌تری از اجرای شاخص «شدت تحقیق و توسعه» و پیشنهادهایی برای افزایش سهم هریک از اجزا ارائه دهد.

همان‌طور که گفته شد، «شدت تحقیق و توسعه» یک «نسبت» بین هزینه‌های تحقیق و توسعه به‌بطور دقیق‌تر «هزینه‌کرد ناخالص داخلی برای تحقیق و توسعه» به تولید ناخالص داخلی است. میزان هزینه‌کرد برای تحقیق و توسعه را باید از مجریان این فعالیت‌ها پرسید، به این منظور در همه کشورها پیمایش‌های منظم سالانه در چهار بخش انجام می‌شود: دولت، دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی، کسب‌وکارها و نهادهای غیرانتفاعی. چون در کشورها چنین پیمایش‌های منظم و دقیقی انجام نمی‌شود (به‌استثنای چند سال محدود در اوایل و اواسط دهه ۱۳۹۰)، ناگزیر به‌جای محاسبه «هزینه‌کرد تحقیق و توسعه» به برآورد «منابع تحقیق و توسعه» رجوع می‌شود.

منابع تحقیق و توسعه نیز به‌واسطه چهاربخشی که گفته شد، به‌اضافه بخش پنجمی که منابع خارج از کشور نامیده می‌شود، تامین می‌شود. درباره منابع تحقیق و توسعه نیز معمولا اطلاعات دقیقی به‌جز حجم اعتبارات دولتی تحقیق و توسعه که در لایحه بودجه سالانه درج می‌شود، در دسترس نیست به این ترتیب در محاسبه شاخص شدت تحقیق و توسعه، «هزینه‌کرد ناخالص داخلی برای تحقیق و توسعه»، به «اعتبارات دولتی تحقیق و توسعه» تقلیل می‌یابد که خطای مهمی است. در حالی که در اغلب کشورهای توسعه‌یافته که اشاره شد، بخش کسب‌وکار رهم از شرکت‌های بزرگ و شرکت‌های کوچک و متوسط نقش اصلی را در سرمایه‌گذاری برای پژوهش و انجام پژوهش ایفا می‌کنند.

در کنار دولت و بخش کسب‌وکار، دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی هم که در منابع غیردولتی درآمدهای اختصاصی متکی هستند (و نه بودجه دولتی) سهم قابل قبولی در سرمایه‌گذاری و انجام تحقیق و توسعه در سطح ملی دارند. به این سه بخش اصلی باید منابع جذب‌شده از خارج از کشور و همچنین منابعی را هم که نهادهای عمومی غیردولتی یا غیرانتفاعی برای پژوهش اختصاص می‌دهند، اضافه کرد که البته سهم محدودتری در سرجمع هزینه‌کرد داخلی برای تحقیق و توسعه دارد.

با این توضیح، افزایش اعتبارات دولتی تحقیق و توسعه شاید آسان‌ترین راه برای جبران عقب‌ماندگی کشور در شاخص شدت تحقیق و توسعه به نظر برسد. اما حتی اگر فرض شود که کسری بودجه و محدودیت‌های دیگر هم وجود ندارد، مطالعات متعدد در این باره بحث کرده‌اند که سقف یا حداکثری برای افزایش بودجه دولتی پژوهش وقابلیت جذب آن در فعالیت‌های تحقیق و توسعه وجود دارد. به‌علاوه، اگر حتی سرجمع اعتبارات دولتی تحقیق و توسعه افزایشی باشد (که در سال‌های اخیر هم کمابیش چنین بوده)، این افزایش نسبت به افزایش تولید ناخالص داخلی (هرچند افزایش تورمی) بسیار ناچیز است و نمی‌تواند شاخص شدت تحقیق و توسعه را ارتقا دهد. نکته مهم این است که افزایش یا کاهش سرمایه‌گذاری در پژوهش در بخش‌های دیگری، هم که نام برده شد، از سیاست‌های دولت تاثیر می‌پذیرد. بنابراین در کنار افزایش بودجه دولتی تحقیق و توسعه، برای ارتقای شاخص شدت تحقیق و توسعه، دولت باید تدابیری هم برای تشویق و تسهیل سرمایه‌گذاری در پژوهش توسط بخش‌های دیگر بیندیشد؛ ازجمله:

لازم است شرایط ناپایدار اقتصادی و تورم افسارگسیخته‌ای که فعالیت حداقلی کسب‌وکارها را مختل و آنها را با خطر ورشکستگی و تعطیلی مواجه کرده، مهار شود. شرکت‌ها به‌خصوص شرکت‌های فناور بیش از هرچیز به محیط باثبات کسب‌وکار و عاری از محدودیت‌های بی‌دریی نیاز دارند؛ در غیراین صورت، صحبت از سرمایه‌گذاری آنها در پژوهش شاید بیشتر به شوخی بماند.

تنوع‌بخشی به سازوکارهای تامین مالی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و جذب منابع غیردولتی ضرورت دارد؛ به‌خصوص هدایت این منابع به فعالیت‌های پژوهشی (به‌جای فعالیت‌های آموزشی) حیاتی است؛ زیرا در شرایط نامساعد تخصیص بودجه بسیار محتمل است که بودجه پژوهشی نیز صرف فعالیت‌های اجرایی و آموزشی شود.

ضروری است ابزارهای مناسب برای ملزم کردن نهادهای عمومی غیردولتی مانند دستگاه‌ها، بنیادها، صندوق‌ها، شهرداری‌ها، نهادهای مذهبی و... در تامین منابع پژوهش به کار گرفته شود. منابع جذب‌شده از خارج از کشور به‌خصوص برای تکمیل و تقویت زیرساخت‌های پژوهشی باید مورد توجه قرار گیرد. سهم این بخش در هزینه‌کرد تحقیق و توسعه در کشور به خاطر مسائلی مانند تحریم و مشکلات فاینلس در سال‌های اخیر بسیار ناچیز بوده و برای تقویت آن چاره‌ای جز اصلاح رویکردها و تعاملات بین‌المللی نیست.

روشن است که جبران کاهش سرمایه‌گذاری در پژوهش (در هر یک از بخش‌هایی که برشمرده شد) به‌سرعت و به‌راحتی ممکن نیست. زمانی که یک کسب‌وکار فناور یا واحد تحقیق و توسعه تعطیل شود، بخشی از فعالیت‌های پژوهشی متوقف خواهد شد. وقتی منابع موجود برای حفظ ارزش یا سودآوری، ناچار به سمت واسطه‌گری و فعالیت‌های غیرمولد هدایت شوند، بازگرداندن آنها به جریان تحقیق و توسعه و تولید تقریبا غیرممکن خواهد شد. بنابراین نباید انتظار داشت که با چند اقدام سیاستی محدود، در زمان کوتاه به نتایج قابل توجه رسید. مهم این است که اراده‌ای برای اصلاح رویکردها و استمراری برای حرکت در مسیر درست وجود داشته باشد تا بتوان به آینده امیدوار بود.

پرسا علیزاده
عضو هیات علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی
Alborz.payam@gmail.com